

мічного ефекту рекреаційно-туристичної сфери.

Література

1. Закон України про внесення змін до Закону України "Про туризм" // Відом. Верховної Ради України. – 2004. – № 13. – Ст. 180.
2. Квартальнов В.А. Туризм / В.А. Квартальнов. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 320 с.
3. Наукові записки КІТЕП: щорічник. – К.: Укр. центр духовної культури, 2001. – № 1. – 396 с.
4. Про затвердження Державної програми розвитку туризму на 2002–2010 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2002 р. № 583 // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 18. – Ст. 935.
5. Про основні напрями розвитку туризму в Україні до 2010 р.: Указ Президента України від 10 серпня 1999 р. // Урядовий кур'єр. – 1999. – № 41.
6. Туризм на порозі XXI століття: освіта, культура, екологія: матеріали міжнар. наук-практич. конф., 18–20 жовт. 1999 р., м. Київ – К.: КУТЕП, 1999. – 268 с.

УДК 351.9

МЕХАНІЗМИ НАДАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПОСЛУГ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Журба О.В.

Головне управління державної служби України у Запорізькій області

Annotation

The author explores an essence of concept of administrative services, feature of state-administrative relations, legal nature of subjects of providing administrative services, system of providing administrative services in the article

Анотація

У статті досліджено сутність поняття управлінської послуги, особливості державно-управлінських відносин, правову природу суб'єктів надання управлінських послуг, систему надання управлінських послуг.

Ключові слова

Управлінська послуга, суб'єкт, об'єкт, орган державної влади, механізм державного управління, розпорядження, верховенство права, управлінські відносини, інституція.

I. Вступ

Дослідження механізму (механізмів) державного управління та його складових елементів визначається на сьогодні одним з найважливіших пріоритетів розвитку вітчизняної наукової думки. Важливість цього аспекту формується потребою впливу на фактори розвитку держави, від стану яких залежить характер управлінської діяльності та підвищення її ефективності. У цілому це пов'язано також з тим, що в Україні постає нагальна необхідність перегляду форм та засобів забезпечення виконання функцій держави й відновлення інфраструктури країни з метою подальшого наближення соціально-економічної системи до європейських стандартів і стандартів розвинених країн світу. Вагомість поглядів на роль механізму державного управління, ідентифікацію його елементів та підвищення їх ефективності продиктовано також потребами змін

підходів до організації управлінської діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування України регіонального рівня, що й досі реально функціонують у різних векторах цінностей і розвитку стратегій.

II. Постановка завдання

Мета статті – дослідити механізми надання управлінських послуг органами державної влади в Україні.

III. Результати

Зазначені потреби актуалізують розробку поняття "механізм (механізми) державного управління" і його елементів, що можливо в умовах посилення ініціатив вищими посадовими особами держави та регіональних органів влади як суб'єктів управління щодо вдосконалення організаційного, економічного, фінансового, правового, комплексного та інших механізмів. Термін "механізм" останнім часом досить активно застосовує інститут президентури України, урядові структури, місцеві органи влади з різних сфер життєдіяльності. Він визначається як форма спонукального чинника для проведення змін. Так, при формуванні та затвердженні Державного бюджету України на 2007 р. використовували терміни "механізм бюджетування", "механізм результативного використання коштів", "механізм оптимального розподілу коштів". Аналогічно під час обговорення питань щодо проголошеної конституційної реформи – механізм реформування, механізм перерозподілу повноважень тощо. На рівні ж місцевих органів влади – при виконанні функціональних завдань та здійсненні управлінської діяльності.

При цьому визначальною залишається потреба підвищення ефективності механізмів суспільного життя в цілому, оскільки лабільне його начало, адаптоване історичними подіями в Україні на початку XXI ст. до нових умов співжиття, постійно видозмінює свою функціональну сторону і цим самим випереджає архітектурну будову організації управління суспільством. Недосконалість останнього можна вважати об'єктивним чинником для пошуку та формування нових елементів механізму (механізмів) державного управління.

У взаємозв'язку з вищезазначеним та незавершеним на сьогодні формуванням поняття "механізм (механізми) державного управління" [4, с. 235] розглядаємо надання управлінських послуг як елемент механізму державного управління, що, у свою чергу, визначає потребу кваліфікувати механізми надання управлінських послуг органами влади. При цьому базовим є встановлення для цієї сфери напрямів відображення універсальних властивостей об'єктивної дійсності та ідентифікація суб'єктно-об'єктних відносин і взаємозв'язків, досягнення чого становить мету цієї статті.

Щодо стану розробки питання формування механізмів надання управлінських послуг, то в українській науковій літературі трапляються лише поодинокі фрагментарні публікації із цієї проблематики [10]. У зв'язку із цим зазначене питання доцільно розпочати з аналізу поняття "механізм (механізми) державного управління", оскільки більшість науковців у процесі роботи виходять з трактування категорій "механізм" та "механізм управління" (наприклад, Н.Р. Нижник, В.М. Олуйко [4], Р.М. Рудницька, О.Г. Сидорчук та ін.). Оскільки державне управління завдяки присутності людського фактора вважається системою, рушійною силою якої визначаються найрізноманітніші механізми (у тому числі названі вище), то аналогічно можна допустити, що така сукупність властива й цій сфері. У зв'язку із цим постає питання: що саме вважається базовим при формуванні механізму (механізмів) державного управління, а звідси й механізмів надання управлінських послуг органами влади?

Перший з названих аспектів досить ґрунтовно досліджено в численних вітчизняних наукових працях. Зокрема, український учений В.Б. Авер'янов визначив, що державний механізм та організація його функціонування здійснюється за допомогою певних видів державних органів. Тому поняття механізму державного управління він кваліфікує як сукупність державних органів, організованих у систему для виконання цілей (завдань) державного управління відповідно до їх правового статусу та системи правових норм, що регламентують процес реалізації

вказаними органами свого функціонального призначення. Одночасно із цим систему органів В.Б. Авер'янов визначає як інструмент реалізації цілей та завдань державного управління щодо процесів суспільного життя [7, с. 40–47].

Інший аспект при формуванні поняття "механізм державного управління" пропонують Н.Р. Нижник та В.М. Олуйко, а саме: через тлумачення комплексного механізму державного управління, що, на їх думку, являє собою систему економічних, мотиваційних, організаційних, політичних та правових механізмів [4, с. 236]. Результати досліджень В.М. Князева, В.Д. Бакуменка та інших дають можливість кваліфікувати механізми державного управління як засоби й інструменти економічного, організаційного та іншого впливу в системі державних відносин [6].

Деяко відмінним на сьогодні видається підхід до формування поняття, запропонований сучасними українськими дослідниками Р.М. Рудницькою, О.Г. Сидорчуком, О.М. Стельмахом, який будується на основі системного підходу, але за допомогою обґрунтування моделі концептуальної структури організаційного механізму державного управління. Зважаючи на повноту визначення поняття цими науковцями, доцільно навести його тлумачення без змін: "механізм державного управління – це штучно створена складна система, призначена для досягнення поставлених цілей, яка має визначену структуру, сукупність правових норм, методи, засоби, інструменти державного впливу на об'єкт управління". Їхній підхід можна зобразити у вигляді логічного ряду шести послідовностей, в якому механізм – це сукупність цілей, структури, норм, методів, засобів, інструментів.

Наведені точки зору та огляд джерел дають змогу узагальнити, що механізм державного управління можна вважати штучно створеною системою засобів впливу та взаємодії суб'єктів та об'єкта управління. Оскільки доведено, що надання управлінських послуг є елементом механізму державного управління, то визначення основи формування механізмів надання управлінських послуг важливо проаналізувати з точки зору взаємозв'язків, від яких залежить специфіка управлінських відносин у системі органів влади в цілому та характер наданих ними управлінських послуг.

Обґрунтування цього завдання визначається аналізом питання управлінських відносин у державному управлінні, які, як відомо, будуються на засадах владної субординації, що традиційно розуміється як "розпорядження – виконання" у системі "суб'єкт управління – об'єкт управління" [1, с. 45]. У цьому контексті

важливим є погляд на проблему державно-управлінських відносин В.Б. Авер'янова, який вважає, що цей зміст залежить від дії певних факторів, які виходять із загального поняття змісту правовідносин та які становлять права та обов'язки учасників [7, с. 121]. Переважне значення прав і обов'язків суб'єктів відносин отримує своє підтвердження при зіставленні факторів зумовленості державно-управлінських відносин та форм проявів їх учасників, які зводяться до залежності статусу учасників цих відносин від завдань, що постійно стоять перед державним управлінням. Характер процесів, які відбуваються в суспільстві, потребує не просто оновлення традиційних схем державно-управлінських відносин, а радикальної зміни змісту діяльності в здійсненні державної влади, функцій державного управління. Тому автор виходить з того, що в усіх демократичних країнах, якою проголосила себе й Україна, визнається та діє принцип верховенства права, а в ст. 3 Основного Закону записано: "Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави" [19, с. 4]. Це важливо з точки зору потреби реформування державної служби, у зв'язку із чим Т.В. Мотренко зауважує, що єдиною метою зусиль у цьому напрямі є забезпечення прав і свобод громадян, якнайповнішої реалізації їхніх законних інтересів, оскільки споживач або клієнт – це громадянин, конкретна людина. Єдиний чинник ефективності роботи – рівень задоволення виконанням зобов'язань, які бере на себе держава.

Аналіз результатів проведених численних досліджень [4; 7] дає можливість встановити, що прояви державно-управлінських відносин визначаються інтересами, потребами, правами й обов'язками учасників, якими є об'єкт та суб'єкти управління. При цьому об'єктом управлінських відносин є забезпечення (тобто створення) оптимальних організаційних умов спільної діяльності людей, спрямованої на досягнення певного загального результату. Але останніми роками в державному управлінні розвинених країн світу починає домінувати концепція: вертикальним управлінським відносинам протиставляються горизонтальні управлінські відносини, так звані несубординаційні, що визначає нову форму відносин "суб'єкт – об'єкт" управління й охоплює поняття існування постійного зворотного зв'язку.

Оскільки доведено, що зворотний зв'язок є важливою ланкою системи надання управлінських послуг, то можна припустити, що прояви відносин при наданні управлін-

ських послуг можуть мати аналогічну природу. Визначеність такого зв'язку простежується в обґрунтованому авторському визначенні поняття: "Управлінська послуга – це передбачена законодавством частина управлінської діяльності посадових осіб органів влади, яка спрямована на задоволення потреб користувачів в управлінні та здійснюється на основі застосування системи управління якістю в органах влади". Це тлумачення дає можливість зобразити систему надання управлінських послуг у вигляді логічного ряду п'яти послідовностей: вираження потреби в наданні послуг – вироблення послуг – надання послуг – отримання послуг – оцінювання якості послуг. Застосування такого підходу визначається певна відмінність між поняттями, які застосовуються на позначення послуг, що надаються органами влади: державні, адміністративні, громадські, публічні тощо. Акцентування уваги на тому, що наданню послуг як можливості пропозицій, що мають іти від органу влади, передуює їх вироблення, а лише потім отримання, свідчить, що цей процес є багаторівневим.

Так, наприклад, вироблення послуг закономірно тісно пов'язане з тими, хто їх виробляє. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про захист прав споживачів" від 1 грудня 2005 р. визначає виробника як суб'єкта господарювання, який виробляє товар або заявляє про себе як про виробника товару на замовлення, що передається із супровідними документами споживачеві [16, с. 11]. Отримання послуг є здійсненим актом, що формується за потребою, рамки якої визначаються тими, хто замовляє вироблення й буде користуватися послугами. Цей аспект може бути свідченням того, що відносини у сфері надання управлінських послуг виходять із відносин у державному управлінні, але необхідно встановити, якою мірою зберігається владна субординація чи рівень несубординаційності в системі "суб'єкти управлінських послуг – об'єкт управлінських послуг"?

Цей ракурс постановки питання орієнтує на способи визначення об'єкта та суб'єктів надання управлінських послуг, адже суб'єкти та об'єкти є складовими системи управління. Формування понять "суб'єкт послуг", "об'єкт послуг", "суб'єкт управлінських послуг", "об'єкт управлінських послуг", "взаємодія суб'єктів управлінських послуг" здійснено на основі визначень у сферах права, державного управління та діяльності, які обґрунтували В.Б. Авер'янов, М.Д. Лесечко, А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський та інші [5; 7; 12]. Ці дослідники визначають об'єкт управління як людину, колектив або об'єднання людей, суспільство в цілому; суб'єкт

управління – як систему органів державного управління, які організовані для виконання цілей (завдань) державного управління відповідно до їх правового статусу та системи правових норм, що регламентують процес реалізації вказаними органами свого функціонального призначення.

Але якщо розглядати суб'єкт та об'єкт з позицій діяльності, то М.Д. Лесечко, А.О. Чемерис та Р.М. Рудницька визначають суб'єкти діяльності як будь-які фізичні чи юридичні особи, які дотичні до вирішення проблеми [20, с. 34]. Проблемним питанням у цьому випадку є надання послуг органами влади. Якщо послуга визначається як вид діяльності, який задовольняє певну людську потребу [17], то можна допустити, що об'єкти діяльності – це також будь-які фізичні чи юридичні особи, які дотичні до вирішення проблеми. Визначення “суб'єкт – об'єкт” діяльності, яке обґрунтовують М.Д. Лесечко та інші, й “суб'єкт – об'єкт” управління, яке обґрунтовують А.Ф. Мельник та інші, є доказом умовності розмежування понять суб'єкт та об'єкт, оскільки для системи державного управління характерна органічна єдність суб'єктів і об'єктів управління, їх переплетіння, відносність, обмін ролями [5, с. 43].

У контексті сказаного постає питання про певну умовність у системі надання управлінських послуг. Якщо взяти за основу висловлену вище тезу про суть об'єкта управлінських відносин (тобто забезпечення, створення організаційних умов), то можна припустити, що об'єктом надання управлінських послуг і є власне управлінська послуга, оскільки вироблення та її надання створює умови та забезпечує задоволення потреб громадян в управлінні.

Що стосується поняття “суб'єкт управлінських послуг”, то його обґрунтування можна побудувати на основі такого. Як зазначено вище, суб'єктами послуг вважаються фізичні та юридичні особи, які взаємодіють між собою для забезпечення особистих потреб та державних інтересів. Це визначення передбачає, що основною ланкою управлінських відносин, без якої вони не можуть існувати, є особа, яка виступає одночасно в ролі керуючого та керованого суб'єкта, оскільки людина завжди відіграє головну, визначальну роль, через неї персоналізуються державно-управлінські відносини [4, с. 257]. Тому для формування поняття “суб'єкт управлінських послуг” за основу візьмемо точку зору Інституту конкурентного суспільства, згідно з якою суб'єктами адміністративної послуги є уповноважений орган і зацікавлена особа. Стосовно уповноваженого органу, то йде мова про те, що адміністративну послугу може надавати орган виконавчої влади або місцевого са-

моврядування, який має власні чи делеговані повноваження на підставі відповідного законодавчого акта. Адміністративні послуги не можуть надаватися на засадах цивільно-правових відносин, тому що істотні умови адміністративних послуг не регулюються договором, оскільки ці послуги є неконкурентними та односторонніми. Органи державної влади мають виконувати свої функції самостійно. З боку зацікавленої особи визначальним у цій точці зору є те, що адміністративна послуга надається за ініціативою фізичної або юридичної особи (або її представника), яка має визначене законодавством право на відповідну послугу. Таким чином, поняття “суб'єкти послуг” та “суб'єкти адміністративної послуги” можуть становити основу для формування поняття “суб'єкти управлінських послуг”.

Оскільки при наданні управлінських послуг управлінська практика мусить враховувати підходи для задоволення потреб в управлінні, то ми визначаємо суб'єкт, на який спрямовуються управлінські послуги, як користувача чи одержувача управлінських послуг. Ними є громадяни держави, юридичні особи, які звертаються в ті чи інші органи влади щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних, особистих прав, законних інтересів та зі скаргами про їх порушення тощо. Застосування саме поняття “користувач” Ю.П. Шаровим визначається тим, що “... споживачі державних і приватних послуг – це не одне і те ж саме. У перших не завжди є вибір, часто вони виступають у ролі полонених і є швидше користувачами, аніж споживачами...” [21, с. 68]. В.К. Євдокименко та Л.О. Мусурівська застосовують поняття “продуценти” та “споживачі”. Ці дослідники встановлюють залежність кількості рівнів влади відповідно до кількості класів суспільних товарів і послуг з різними рівнями вигод, які здатні об'єктивно виражати спільні інтереси продуцентів і споживачів послуг [14, с. 25]. Окремі джерела користуються поняттям “надавачі послуг”, але ми вважаємо його недоцільним, оскільки творення такого терміна не відповідає правилам українського словотвору. Пошук окремого місткого, але короткого терміна на позначення таких дій органів влади можна звести до застосування поняття “виробник управлінських послуг”, тобто той, що виробляє управлінські послуги. Суб'єкт, який виробляє та надає послуги, – це конкретні посадові особи, котрі діють від імені органів влади. Одержувач же, за нашою версією, визначається вказаним вище одним з рівнів процесу надання управлінських послуг – отримання послуг.

IV. Висновки

Суб'єктами надання управлінських послуг є користувачі чи одержувачі та виробники управлінських послуг, механізми взаємодії яких закріплені законодавчо. При визначенні понять "суб'єкти послуг", "суб'єкти управлінських послуг" використано словосполучення "взаємодія суб'єктів послуг" та "взаємодія суб'єктів управлінських послуг", суть якого розуміється як здійснення прямого та зворотного зв'язку між ними. Взаємодію суб'єктів управлінських послуг визначено як прямий та зворотний зв'язок користувачів чи одержувачів та виробників управлінських послуг, що в результаті може утворювати дієву систему надання управлінських послуг. Дієвість означає, що органи влади або посадові особи, які виробляють послуги, повинні дбати про якість послуги, а також одночасно мають право вимагати від користувачів виконання всіх обов'язків під час отримання цих послуг. З іншого боку, користувачі чи одержувачі послуг повинні не лише вимагати якості під час вироблення послуги, а дбати про створення системи оцінювання цих послуг через формування спеціальних інституцій чи за допомогою організацій третього сектора, в якому вони самі мають брати безпосередню участь тощо.

Обґрунтована об'єктно-суб'єктна основа надання управлінських послуг, яка вимагає певних трансформацій та формування нового змісту державно-управлінських взаємовідносин, дає розуміння особливостей розвитку механізмів надання управлінських послуг. При цьому, на нашу думку, найважливішою передумовою для усвідомлення суті механізмів надання управлінських послуг органами влади може бути таке функціонування їх суб'єктів, коли розроблені механізми відносин закріплюватимуться законодавчо та однаковою мірою стосуватимуться і використання, і виконання ними прав та обов'язків під час вироблення, надання, отримання та оцінювання якості управлінських послуг.

Але оскільки в науковому світі на сьогодні відоме лише чи не єдине сформоване В.С. Долечком тлумачення, за яким до основних механізмів поліпшення (підвищення рівня) якості управлінських послуг належать: конкуренція, загальне управління якістю, модернізація процесів діяльності, децентралізація/передача права прийняття рішень, розмежування надання послуг і вироблення політики, експериментування із запровадженням нових методів надання послуг у вузькому масштабі [9, с. 11] (що лише акцентує увагу на питанні про підвищення якості послуг і в цілому не служить обґрунтуванню основи формування механізмів), тому це питання потребує ок-

ремих досліджень. У цілому це важливо також з точки зору того, що питання змістовної переоцінки характеру відносин між державою й людиною та нової ролі діяльності тих, хто надає управлінські послуги, у контексті суспільних подій в Україні, актуальне як ніколи.

Тому найважливішою пропозицією за результатами отриманого дослідження нами визначено необхідність посилення ініціатив центральними та місцевими органами влади, громадян, ЗМІ, громадських та інших інституцій суспільства шляхом актуалізації за допомогою різноманітних форм питання формування механізмів надання управлінських послуг органами влади.

Література

1. Адміністративні послуги місцевих органів державної виконавчої влади: монографія / [А.О. Чемерис, М.Д. Лесечко, А.О. Каляєв, О.В. Поляк та ін.] ; за заг. ред. Чемериса А.О. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2004. – 152 с.
2. Адміністративно-територіальна реформа: завдання, шляхи реалізації і критерії ефективності: матеріали "круглого столу" / за ред. З.С. Варналія. – К. : НІСД, 2005. – 73 с.
3. Бакуменко В.Д. Теоретичні та організаційні засади державного управління: навч. посіб. / В.Д. Бакуменко, П.І. Надолішній. – К. : Міленіум, 2003. – 256 с.
4. Державне управління в Україні: наукові, правові, кадрові та організаційні засади: навч. посіб. / за заг. ред. Н.Р. Нижник, В.М. Олуйка. – Л. : Вид-во Національного університету "Львівська політехніка", 2002. – 352 с.
5. Державне управління : навч. посіб. / [А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна, Л.Ю. Гордієнко] ; за заг. ред. А.Ф. Мельник. – К. : Знання-Прес, 2003. – 343 с.
6. Державне управління: словник-довідник / укл.: В.Д. Бакуменко, Д.О. Безносенко, І.М. Варзар, В.М. Князєв, С.О. Кравченко, Л.Г. Штика ; за заг. ред. В.М. Князєва, В.Д. Бакуменка. – К. : Вид-во УАДУ, 2002. – 228 с.
7. Державне управління: теорія і практика / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К. : Юрінком Інтер, 1998. – 432 с.
8. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми: монографія / кол. авт. ; за ред. В.М. Князєва. – К. : Вид-во НАДУ: Міленіум, 2003. – 320 с.
9. Долечек В.С. Надання управлінських послуг населенню органами виконавчої влади України: організаційно-правовий аспект: автореф. канд. наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 –

- Механізми державного управління. – К., 2005. – 20 с.
10. Долечек В.С. Управлінські послуги, як новий вид державних послуг // Ефективність державного управління в контексті глобалізації та євроінтеграції. Матеріали наук.-практ. конф. / за заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К. : Вид-во НАДУ, 2003. – Т. 1. – С. 259–260.
 11. Дубович В. До питання про ефективність діяльності місцевої державної адміністрації // Ефективність державного управління в контексті глобалізації та євроінтеграції. Матеріали наук.-практ. конф. / за заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева. – К. : Вид-во НАДУ, 2003. – Т. 1. – С. 261–263.
 12. Ефективність державного управління / [Ю. Бажал, О. Кілієвич, О. Мертенс та ін.]; за заг. ред. І. Розпутенка. – К. : К.І.С., 2002. – 420 с.
 13. Эффективность государственного управления / пер. с англ.; общ. ред. С.А. Батчикова и С.Ю. Глазьева. – М. : Фонд “За экономическую грамотность”, 1998. – 848 с.
 14. Євдокименко В.К. До нової парадигми регіонального управління соціально-економічним розвитком / В.К. Євдокименко, Л.О. Мусурівська // Економічні науки : зб. наук. пр. – Чернівці : Книги-XXI, 2006. – С. 16–28.
 15. Європейські орієнтири адміністративного реформування в Україні. монографія / [В.Д. Бакуменко, Л.М. Гогіна, І.В. Козюра, С.О. Кравченко, Ю.Г. Кальниш, Л.Т. Штика]; за заг. ред. В.Д. Бакуменка, В.М. Князева. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – 172 с.
 16. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про захист прав споживачів” від 1 грудня 2005 р. № 3161-IV // Офіційний вісник України. Щотижневий збірник актів законодавства. – 2006. – № 1–2. – С. 11–36.
 17. Коваленко Ю.О. Міжнародна торгівля послугами: навч. посіб. / Ю.О. Коваленко, А.П. Румянцев. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 112 с.
 18. Адміністративна реформа для людини (науково-практичний нарис) / І.Б. Коліушко, В.Б. Авер'янов, В.П. Тимошук, Р.О. Куйбіда та ін. – К. : Факт, 2001. – 72 с.
 19. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1996. – № 30. – Ст. 141.
 20. Методи обґрунтування і оцінювання управлінських рішень : навч. посіб. / М.Д. Лесечко, А.О. Чемерис, Є.Г. Матвійшин, Р.М. Рудницька. – Львів : ЛРІДУ УАДУ, 2003. – 72 с.
 21. Муниципальный менеджмент: навч. посіб. / за заг. і наук. ред. Ю.П. Шарова. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2007. – С. 63–140.

УДК 351.83(477)

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Захарова С.Г.

аспірант Класичного приватного університету

Annotation

The author explores the role of the state at development of plan of tourist development of territory, problems in the public administration of the tourist complex, features of tourist activity in the country, measures of public policy on bringing in of foreign capital in industry of tourism in the article.

Анотація

У статті розглянуто роль держави в розробці плану туристичного розвитку території, проблеми в державному управлінні туристичним комплексом, особливості туристичної діяльності в країні, запропоновано заходи державної політики щодо залучення іноземного капіталу в індустрію туризму.

Ключові слова

Державне регулювання, туризм, інфраструктура, туристичні фірми, туристичне обслуговування, курорт, туристичний ринок.

I. Вступ

Сучасний етап розвитку держави характеризується масштабними перетвореннями у всіх сферах суспільного життя. Одним з основних напрямів у вирішенні існуючих проблем є реорганізація системи державного управління. Україна є однією з найбільших держав Європи, геополітичне положення, природні та антропогенні ресурси якої сприяють розвитку національного туризму. Проте значний потенціал туристично-рекреаційних ресурсів ще не є гарантом успішного розвитку туризму. Формування дієздатної туристичної сфери передбачає ви-